

— deltage i Rigsdagsvirksomhed, hvis jeg var nødt til en større Del af Aaret at være borte fra mit Embede, saaledes at jeg ikke kunde udføre min Embedsgjerning; imidlertid erkender jeg, at efter vore smaa Forhold kan det være en Nødvendighed, at det er saaledes; men jeg tror, at man vil finde, at det i det Hese taget ikke er normalt, og jeg vil sige, at, om det end med Hensyn til andre Embedsmænd kan være mindre skadeligt, tror jeg dog, det er dobbelt skadeligt med Hensyn til Skolelærere, af den Grund, at der er en ganske anden Kontinuitet i deres Embedsgjerning end i andre Embedsmænds og Funktionærens Stilling. Naar en By- eller Herredsfoged kommer hjem til sit Embede efter en 6 Maaneders Rigsdag, saa begynder han paa tilbøielige Forretninger; der er ikke i det Væsentlige nogen saadan Kontinuitet — i alt Fald ikke i den Grad — i hans Virksomhed, som med Hensyn til Skolelæreren, og herfor leverede det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds selv det bedste Bevis, idet han sagde, at, naar en Skolelærer kom hjem til sin Virksomhed, var det det Allerbedste, at han lod være at træde ind i sit Embede; thi hvis han traadte ind i sin Virksomhed, vilde Embedsgjerningen standses eller bringes ud af Løve derved, at En traadte ud og en Anden traadte ind; han mente derfor — hvad jeg for Resten er enig med ham i — at, naar en Skolelærer saaledes var inde i Rigsdagen en stor Del af Aaret, saa var det rigtigst, at han ogsaa den øvrige Del af Aaret var borte fra sin Gjerning. Men navnlig maa jeg paa det Bestemteste hævde, at Stillingen er anderledes med Hensyn til de Embedsmænd, som ere bosatte her og saaledes i Reglen hele Eiden kunne være tilstede ved deres Gjerning. Jeg maa vel gjøre den Bemærkning, at det vistnok ikke er Tilfældet, saaledes som det ærede Medlem sagde, at man ingen Exempler havde paa, at Embedsmænd, der vare bosatte her eller i Omegnen af Hovedstaden, havde brugt en Substitut til at udføre deres Gjerning. Jeg har — hvad jeg beklager — enkelte Gange været nødt til en kortere Del af Rigsdagsamlingen at lade en Anden udføre min Embedsgjerning; jeg har altid søgt at indskrænke det til saa kort Tid som mulig, men ingenlunde gjort det, — saaledes som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds var saa velvillig at tro — for at spare nogle Penge — han synes at mene, at det var Hovedsagen — men jeg mente, at det hører til en Embedsmænds Pligt personlig at udføre sin Embedsgjerning, og at det kun undtagelsesvis maatte være anderledes. Naar det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds saa mente, at, i Fald man saaledes kunde være i Rigsdagen og tillige udføre sin Embedsgjerning, maatte det vise, at man havde for lidt Arbejde, og at der var for Mange om denne Embedsgjerning, saa vil jeg tillade mig at tro, at han dertager aldeles feil. Staten kræver ikke

af en Embedsmænd absolut hans hele fulde Arbeidskraft, uden Hensyn til, om denne er større eller mindre; Staten maa kræve et vist Brug deraf, den maa ganske vist være berettiget til at kunne stille Fordring paa, at han til given Tid skal stille hele sin Arbeidskraft til Raadighed, naar det gjælder; men under normale Forhold vil man ikke fordrø Andet [af ham end en almindelig til hans Embedsgjerning passende Anvendelse af Tid. Lad det være 7, 8 eller 9 Timer, hvad det nu passer kan være, men man vil ikke fordrø hans Virksomhed for hele Arbeidstiden, og jeg paastaar altsaa, at det er fuldt berettiget, at en Embedsmænd, naar han samvittighedsfuldt udfører sin Embedsgjerning, da ogsaa kan anvende den overskydende Tid til Rigsdagsvirksomhed. Dette maa jeg bestemt hævde, ligesom jeg ogsaa omvendt maa hævde, at han, naar han er tilstede i Rigsdagen, dog meget vel kan røgte sin Embedsgjerning ved Siden af, og hvis der skulde være — jeg vil ikke bruge Ordet Inimination, — men Formodning tilstede om, at jeg i nogen Henseende i min Embedsgjerning skulde have gjort mig skyldig i, jeg vil ikke sige Pligtforsømmelse, men Mangel paa den yderste Oplyselse af min Pligt, saa vil jeg i hvert Fald paa det Bestemteste fralægge mig dette. Dette har jeg fundet mig foranlediget til at udtale paa Grund af den Maade, hvorpaa det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) har ytret sig om dette Punkt. Hvad angaar den sidste Del, da lægger jeg for Dvrigt ikke det ærede Medlem noget Væsentligt til Last. Jeg kan godt forstaa, at det ærede Medlem føler sig personlig berørt af Interpellationen, og en af de Grunde, hvorfor jeg — som jeg før sagde — ikke tilligede denne Interpellation, var ogsaa, at den kunde faae et personligt Udseende, og det ærede Medlem lod den derfor gaa videre. Dette har jeg ikke Noget imod; det er menneskeligt, men jeg vil værge mig imod de Slutninger, han drog for mit Vedkommende.

Berg: Det har forundret mig, at den ærede Forespørger i Virkeligheden har havt parlamentarisk Mod til at indbringe denne Forespørgsel ganske paa egen Haand, men det glædede mig at høre den Udtalelse desangaaende fra det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Nimsted), som han troede at kunne gjøre paa Fleres Vegne. Det glædede mig dernæst ogsaa at høre den Udtalelse fra det nævnte ærede Medlem, som gik ud paa, at Læregjerningen i Virkeligheden er langt vigtigere end den Gjerning, som udføres ved andre højere lønede Embedsmænd. Jeg tror, at dette vil høres med Tilfredsstillelse omkring i Landet, navnlig naar der paany bliver Spørgsmaal om Fastsettelsen af Lærernes Lønning. Jeg har ikke figtet til noget enkelt Medlem personlig, og da der efter min Beregning er 78 Dommere, hvem min Anmærkning kunde gjælde, saa behøver det